

Починаючи з першого моменту життя, дитина шукає любові і підтримки своїх батьків. Видатний психолог Еріх Фром виділив два напрямки впливу батьків на життя дитини: турбота про задоволення її фізичних потреб та ставлення до дитини, що визначає її любов до життя. Коли батьки добре ставляться до дитини, це допомагає їй зрозуміти, що життя прекрасне, що добре бути хлопчиком чи дівчинкою.

Виховання дітей потребує терпіння, самовіддачі та внутрішньої стабільності, стверджує спеціаліст з вивчення психічних травм дитини Тіна Грімберг. Крім того, дуже важливо знати, які наслідки в душі дитини залишають наші вчинки, агресивна поведінка, необережні висловлювання. Коли розсерджена, а інколи розлючена мати кричить своєму п'ятирічному синові: «Я вб'ю тебе!» або «Ти зробив погано, я не люблю тебе», або «Я ніколи більше не дозволю тобі кататися на велосипеді!», вона не усвідомлює, якими можуть бути наслідки її слів. Адже все це вона говорить людині в кілька разів меншій за зростом та вагою - дитині, що сприймає слова цього велетня (а надто коли це батько) всерйоз, вірить йому, лякається, можливо, на все життя.

Які ж види поведінки дорослих можуть спричинити психологічну травму дитини?

Перш за все, це відмова у визнанні, невіра в дитину, неприйняття її. Наприклад, у сім'ї до одного з дітей часто ставляться не так, як до його сестер та братів: «Ось Ігор у нас гарний хлопчик, а ти, незграбо, постійно потрапляєш у якісь пригоди...» А такою пригодою може бути всього-навсього розбита склянка або розлите молоко. А душа дитини в цей момент глибоко травмується.

Приниження - постійне джерело психологічних травм. Як часто батьки опускають дитину з більш високого рівня самооцінки на більш низький простими словами: «дурень», «телепень», «бовдур»... Особистість знецінюється. Особливо небезпечно робити це в присутності сторонніх. У всіх випадках травмування такі слова – «ярлики» глибоко проникають у душу дитини. У неї з'являються оціночні судження: «Я погана», «Я нерозумна», «Нікому я не можу подобатися». Спочатку дитина думає так про себе зрідка, потім все частіше, потім це перетворюється у впевненість та стає нормою поведінки. Навколишні ж бачать нас в звичайній мірі так, як ми самі бачимо себе.

Емоційне ігнорування. Скільки батьків вважають, що суворе виховання підготує дитину до суворого життя. І тому часто відмовляють дитині в співчутті та турботі, не обіймають її, не голублять, не цілують і не розмовляють з нею.

За такої домашньої атмосфери діти, яких вдома принижують, знецінюють, ображають, дуже часто стають жертвами булінгу у садочку та частіше у школі.

Яка ж відповідальність за невиконання батьківських обов'язків?

Кримінальний кодекс України

Стаття 166. Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування.

Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки, – карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Закон України «Про освіту»

Стаття 59. Відповідальність батьків за розвиток дитини

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.
2. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини.
3. Батьки та особи, які їх замінюють, зобов'язані:
 - постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей;
 - поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до державної і рідної мови, сім'ї, старших за віком, до народних традицій та звичаїв.

Пам'ятайте, дитина – це окрема особистість, яка має власні почуття, бажання, думки, потреби, які належить поважати! А обов'язок батьків – дбати та виховувати дітей гідними громадянами своєї держави!